

Aleksandra FIAŁKOWSKA
Politechnika Wroclawska, Katedra Systemów Zarządzania
aleksandra.fialkowska@pwr.edu.pl

Agnieszka PARKITNA
Politechnika Wroclawska, Katedra Infrastruktury Zarządzania
agnieszka.parkitna@pwr.edu.pl

WYKORZYSTANIE AUDYTU FINANSOWEGO W PROCESIE EFEKTYWNEGO ZARZĄDZANIA

Streszczenie. Przez badanie efektywności na podstawie sprawozdań finansowych można dostrzec, czy organizacja ma predyspozycje do kontynuowania dotychczasowej działalności nie tylko w przedsiębiorstwach, które z litery prawa mają taki obowiązek. Punktem wyjścia rozważań są różne ujęcia efektywności oraz specyfika badania sprawozdań finansowych. Problematyka ta zyskuje w dzisiejszych czasach na ważności, dlatego też teoretycznie potrzebna i praktycznie użyteczna staje się ocena efektywności, jako znaczące narzędzie analizy przedsiębiorstwa. Wobec powyższego celem artykułu jest wykazanie przydatności audytu finansowego do podniesienia efektywności zarządzania przedsiębiorstwem.

Słowa kluczowe: efektywność, badanie efektywności, audyt, sprawozdawczość finansowa

USE OF THE FINANCIAL AUDIT IN THE PROCESS OF EFFECTIVE MANAGEMENT

Summary. By studying the effectiveness of based on financial statements, you can be seen: Is the organization or has a predisposition to continue its current operations. Not only in companies which the letter of the law have such an obligation. The starting point for considerations there are various shots of efficiency and specificity of auditing. This problem nowadays is gaining in importance. Therefore, needed theoretically and practically useful it becomes to evaluate the effectiveness as a significant tool for business analysis. Therefore, the aim of this work is to demonstrate the usefulness of a financial audit to improve the efficiency of enterprise management

Keywords: efficiency, effectiveness study, audit, financial statements

1. Wstęp

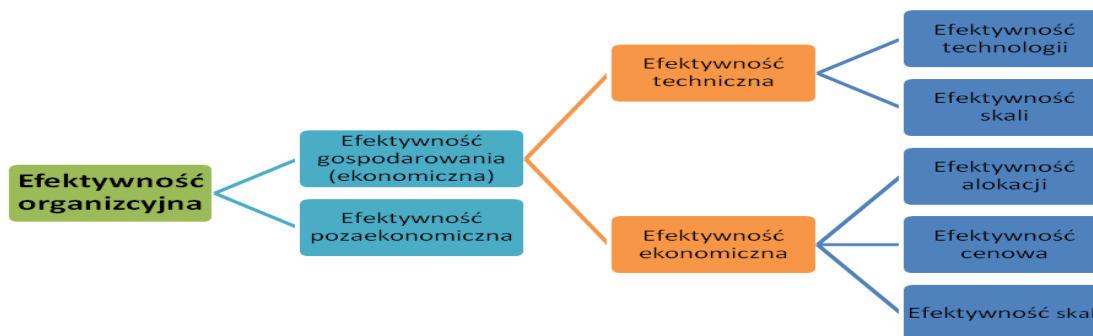
Audyt to nieustanny rozwój, takie motto wysnuwa KMPG, jedno z przedsiębiorstw należące do *Wielkiej Czwórki*. Jest jednym z istotniejszych elementów systemu kontroli zewnętrznej przedsiębiorstwa. Swoją szczególną rolę audyt w Polsce zawdzięcza rozwojowi gospodarki rynkowej, który zaimplikował wzrost znaczenia informacji w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa. Badanie audytowe jest przeprowadzane przez niezależnych biegłych rewidentów, którzy na podstawie zawartych w sprawozdaniu danych mogą określić, czy prowadzona przez przedsiębiorstwo działalność jest efektywna. Temat ten jest ważny, ponieważ coraz więcej przedsiębiorstw jest świadoma popełnianych błędów w sprawozdaniach finansowych i podlega dobrowolnemu badaniu audytowemu, które ma na celu wskazanie im ich aktualnej sytuacji finansowej, możliwości rozwoju i dotychczasowego wzrostu poziomu efektywności.

W związku z powyższym celem artykułu jest wykazanie pożyteczności audytu finansowego, a w szczególności wskazanie istoty wniosków wysnuwanych na podstawie badania efektywności ze sprawozdań finansowych, do podnoszenia efektywności zarządzania przedsiębiorstwem.

2. Efektywność zarządzania

Przez badanie efektywności na podstawie sprawozdań finansowych można dostrzec, czy organizacja rozwija się i ma predyspozycje do kontynuowania dotychczasowej działalności, czy wręcz przeciwnie – zmierza w kierunku upadku. W teorii zarządzania przeważa pojęcie efektywności organizacyjnej, która jest określana jako zdolność przedsiębiorstwa do *bieżącego i strategicznego przystosowania się do zmian w otoczeniu oraz produktywnego wykorzystania posiadanych zasobów dla realizacji przyjętej struktury celów*¹. Na efektywność organizacyjną składają się: efektywność gospodarowania, inaczej ekonomiczna, oraz efektywność pozaekonomiczna. Pierwsza rozumiana jest jako uzyskiwanie najlepszego i najwyższego wyniku z określonej ilości nakładów; wynika z tego, iż ma charakter mierzalny i efekt można wyrazić wartościowo. Jeżeli chodzi o efektywność pozaekonomiczną, nie jest możliwy jej pomiar i określenie liczbą, jej poziom w tym wypadku opisuje się ja za pomocą następujących określeń: pożyteczne, wielkie, cenne, wartościowe itp. Poniższy schemat przedstawia graficznie dalszy podział efektywności organizacyjnej w poszczególnych jej obszarach.

¹ Szymańska E.: Efektywność przedsiębiorstw – definiowanie i pomiar, „Roczniki Nauk Rolniczych”, seria G, t. 97, z. 2, 2010, s. 156.

Rys. 1. Podział efektywności organizacyjnej
 Fig. 1. The division of organizational effectiveness
 Źródło: Opracowanie własne.

Patrząc na efektywność przez pryzmat organizacji, można mówić o dwóch wymiarach efektywności: operacyjnym i strategicznym. Efektywność w kontekście operacyjnym oznacza realizowanie działań lepiej od konkurencji z tej samej branży, przy tej samej koncepcji biznesowej. Kontekst strategiczny jest przeciwieństwem operacyjnego, ponieważ zaleca on działanie całkiem odmiennie od innych i wykorzystanie niepowtarzalnych koncepcji biznesowych. W momencie gdy otoczenie organizacji jest zmienne, aby osiągnąć cele takie jak przetrwanie i rozwój, należy stosować efektywność zarówno strategiczną, jak i operacyjną. W literaturze istnieje również pojęcie efektywności kierowania, która jest miarą sprawności i skuteczności kierownika oraz stopnia wyznaczania i osiągania celów, które są wyznaczone. Większość znawców tematu rozważania nad efektywnością przeprowadza w kontekście efektywności skali oraz zakresu².

Do przedmiotu zainteresowań ekonomistów można zaliczyć również efektywność typu X, tzn. X-efficiency, która odnosi się do stopnia wykorzystania nakładów. Owa koncepcja ma swoje początki w 1966 roku; wtedy to Leibenstein wykazał, że oprócz klasycznej efektywności alokacji istnieje jeszcze jeden nieznan rodzaj efektywności. Dowiódł, że ten typ efektywności wiąże się z poziomem racjonalności i motywacją jednostek, które podejmują decyzje, interakcjami międzyludzkimi, niekompletnymi kontraktami oraz wewnętrzną organizacją przedsiębiorstw. Efektywność typu X sprawdza, czy przedsiębiorstwo wykorzystuje dostępne czynniki produkcji w najbardziej efektywny sposób, biorąc pod uwagę koszty. Jeżeli organizacja jest zarówno efektywna technicznie, jak i alokacyjnie, jest w pełni efektywna, tzn. występuje efektywność ogólna, zwana inaczej całkowitą³. Debreu stworzył miarę efektywności, która jest traktowana jako wielkość zbędnej straty społecznej związanej z optymalną w sensie Pareto alokacją systemu ekonomicznego⁴. Zgodnie

² Kisiełewska M.: Charakterystyka wybranych metod pomiaru efektywności bazujących na krzywych efektywności, „Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu”, nr 4, 2005, s. 190.

³ Koopmans T.C.: Activity Analysis of Production and Allocation, John Wiley & Sons, New York 1951, p. 60. T.C Koopmans: Activity Analysis of Production and Allocation, John Wiley & Sons, New York 1951, p. 60.

⁴ Debreu D.: The Coefficient of Resource Utilization, *Econometrica*, Vol. 19, No. 3, 1951, p. 273.

z definicją punktu efektywnego *wektor nakładów-wyników jest technicznie efektywny wtedy i tylko wtedy, gdy zwiększenie jakiegokolwiek wyniku lub zmniejszenie jakiegokolwiek nakładu jest możliwe tylko poprzez zmniejszenie innego wyniku lub zwiększenie innego nakładu*⁵. W teorii ekonomii koncepcję efektywności wyprowadza się z definicji dobrobytu społecznego. W ramach tej teorii rozpatrywano kwestię podziału dóbr w społeczeństwie. Aby rozróżnić zagadnienie równości od kwestii efektywności, teoretycy mówią o efektywności w sensie Pareto⁶, czyli takiej, w przypadku której niemożliwe jest przejście do innej alokacji, która polepszyłaby położenie niektórych ludzi bez szkody dla innych⁷. Wtedy gdy alokacja jest nieefektywna, można ją zmienić na korzystną przez polepszenie położenia jednych bez pogarszania sytuacji innych⁸. Można mówić o ujęciu efektywności jako ilościowej cechy działania, która odzwierciedla się w relacji efektów użytkowych uzyskanych w konkretnym czasie i zmierzających do zaspokojenia potrzeb odbiorcy czy też społeczeństwa oraz zasobów koniecznych do osiągnięcia tego efektu poniesionych w pewnym czasie⁹.

Z funkcjonowaniem każdego przedsiębiorstwa trwale związane jest pojęcie efektywności, które jest jednym z najczęściej używanych pojęć we współczesnej tematyce dotyczącej działalności gospodarczej. Jest to zdeterminowane przez dwa czynniki. Po pierwsze, właściwy pomiar i ocena efektywności umożliwia identyfikację obszarów w przedsiębiorstwie, które pomnażają zaangażowane zasoby, a po drugie – umożliwia budowanie sprawiedliwych systemów motywacyjnych¹⁰.

3. Rola audytu finansowego w efektywnym zarządzaniu

Jednym z narzędzi, dzięki któremu możemy podnieść efektywność zarządzania w przedsiębiorstwie, jest audyt finansowy. Ma on na celu badanie prawidłowości sprawozdań finansowych. Audyt jest to niedocenione źródło informacji o sytuacji, w której znajduje się przedsiębiorstwo, oraz narzędzie, które może okazać się pomocne zarówno przy przygotowaniu, jak i wdrażaniu działań mających na celu poprawę stanu. Pojęcie audytu pochodzi od łacińskiego słowa *audire* oraz *auditor*. Pierwsze z nich oznacza słyszeć,

⁵ Modzelewski P.: System zarządzania jakością a skuteczność i efektywność administracji samorządowej, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2011, s. 45.

⁶ Stiglitz E.: Ekonomia sektora publicznego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, s. 73.

⁷ Begg D., Fischer S., Dornbusch R.: Ekonomia. Mikroekonomia, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003, s. 431, 459.

⁸ Adamkiewicz-Drwiłło H.G.: Mikroekonomia. Zachowania producenta w gospodarce rynkowej, Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o.o., Gdańsk 2002, s. 26.

⁹ Zieleniewski J.: Organizacji i zarządzanie, PWN, Warszawa 1974, s. 199.

¹⁰ Polaczek R.: Zeszyty naukowe Uniwersytetu szczecińskiego-finance, rynki finansowe, ubezpieczenia, nr 520. Zarządzanie efektywnością gospodarowania jako kryterium oceny wyników małego i średniego przedsiębiorstwa, nr 14, 2008, s. 201.

przesłuchiwać, słuchać czy też badać, natomiast drugie rozumie się jako słuchacz czy słuchający¹¹. Rozwój audytu i tym samym ustanowienie formalnego stanowiska audytora pojawiło się w starożytnym Rzymie; było to związane z procesem, który nazywał się *przesłuchiwanie rachunków*, które miało to na celu uniknięcie i eliminację defraudacji pieniędzy¹². Kolejnym ważnym etapem w historii audytu jest wiek XIII we Włoszech, gdzie występowała ekspansja handlowa, która przyczyniła się do powstania podwójnej księgowości, czyli kontroli rozrachunków między odbiorcami i dostawcami oraz księgowym. Audyt narodził się podczas rewolucji przemysłowej w Wielkiej Brytanii w XVIII wieku. Przełomową datą był 1862 rok, w którym został opublikowany brytyjski kodeks handlowy *British Companies Act*, mający na uwadze fakt, że istnieje duża potrzeba niezależnego przeglądu księgowania oraz systematyzujący system księgowy w celu przeciwdziałania oszustwom¹³. Ostatnim kamieniem milowym w historii audytu było wdrożenie rachunku kosztów standardowych w przedsiębiorstwie w 1911 roku, co pozwalało na porównywanie stanu aktualnego do wymaganego¹⁴.

W literaturze przedmiotu można znaleźć wiele definicji dotyczących audytu. Jedną z nich przedstawia audyt jako „system rewizji gospodarczej i doradztwa ekonomicznego, realizowany przez wyspecjalizowanych ekspertów, jest on realizowany według określonych wzorców, zaleceń i standardów, polega na rewizji ksiąg rachunkowych i innych dokumentów, jego celem jest stwierdzenie, czy dokumenty dają prawdziwy i jasny obraz sytuacji finansowej danego podmiotu gospodarczego oraz wykazanie ewentualnych niedociągnięć”¹⁵. Najpopularniejsza definicja została utworzona przez Instytut Audytorów Wewnętrznych – IIA. Zgodnie z ich definicją „audyt wewnętrzny jest niezależną, obiektywną działalnością o charakterze zapewniającym i doradczym, prowadzoną w celu wniesienia do organizacji wartości dodanej u usprawnienia jej funkcjonowania. Audyt wewnętrzny wspiera organizację w osiągnięciu wytyczonych celów poprzez systematyczne i konsekwentne działanie służące ocenie i poprawie efektywności zarządzania ryzykiem, systemu kontroli oraz procesów zarządzania organizacją”¹⁶. Kolejno Sauders traktuje audyt jako „instrument, który w sposób aktywny, niezależny, profesjonalny i obiektywny ocenia efektywność systemu kontroli wewnętrznej i procesów zarządzania ryzykiem, zapewnia skutecznie prowadzenie wszelkich

¹¹ Bartoszewicz A.: „Praktyka funkcjonowania audytu wewnętrznego w Polsce”, CeDeWu.pl Wyd. Fachowe, Warszawa 2011, s.7.

¹² Herdan A., Stuss M.M., Krasodomska J.: „Audyt wewnętrzny jako narzędzie wspomagające efektywny nadzór korporacyjny w spółkach akcyjnych”, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009, s. 55.

¹³ Bartoszewicz A.: „Praktyka funkcjonowania audytu wewnętrznego w Polsce”, CeDeWu.pl Wyd. Fachowe, Warszawa 2011, s. 8.

¹⁴ Herdan A., Stuss M.M., Krasodomska J.: „Audyt wewnętrzny jako narzędzie wspomagające efektywny nadzór korporacyjny w spółkach akcyjnych”, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009, s. 56.

¹⁵ „Wielka Encyklopedia PWN”, Tom 1, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

¹⁶ Czerwiński K.: „Audyt Wewnętrzny”, InfoAudit, Warszawa 2005.

operacji i czynności organizacji, przynosi wartość dodaną poprzez ujawnienie braków i słabości oraz wskazanie sposobów podniesieni jakości i wydajności pracy, Pełni on również funkcję doradczą”¹⁷. Audyt został zdefiniowany również przez Sawyera, Lückę, Kuca czy Grocholskiego; każda z ich definicji sprowadza się do stwierdzenia, że „audyt jest narzędziem albo działalnością, która ma na celu sprawdzenie i ocenę przedsiębiorstwa wraz ze wskazaniem zaleceń”. Podsumowując powyższą definicję, Winiarska stwierdziła, że „audyt wewnętrzny to nowoczesny instrument zarządzania zorientowany na cele jednostki organizacyjnej, identyfikujący i oceniający ryzyko działalności, wykorzystywany sposób niezależny i obiektywny w celu tworzenia wartości dodanej u usprawnienia działalności”¹⁸. W ustawie dotyczącej finansów publicznych również można znaleźć definicję audytu jako „ogół działań, przez które kierownik jednostki uzyskuje obiektywną i niezależną ocenę funkcjonowania jednostki w zakresie gospodarki finansowej pod względem legalności, gospodarności, celowości, rzetelności, a także przejrzystości i jawności”¹⁹.

Często audyt jest utożsamiany z pojęciem kontroli. Jednakże są to odrębne pojęcia, których nie należy łączyć. Odróżnienie pojęcia kontroli od pojęcia audytu ma na celu pokazanie jego specyfiki. Oznacza to, że audyt jest w przedsiębiorstwie nieco wyżej uplasowany niż kontrola, ponieważ sprawdza efektywność kontroli lub ewentualny jej brak. W jednym przypadku pojęcia są symilarne: oba dążą do wygenerowania w przedsiębiorstwie wartości dodanej. Kontrola oznacza, że przedsiębiorstwo jest w sposób ciągły oceniane w trakcie swojego funkcjonowania w celu znalezienia i zdemaskowania niedociągnięć, a audyt przyczynia się do utrzymania w przedsiębiorstwie efektywnych mechanizmów kontroli przez ocenę jej efektywności oraz skuteczności i ciągle doskonalenie²⁰. Należy też odróżnić osobę kontrolera od osoby audytora, której głównym zadaniem jest sprawdzenie, czy sprawozdanie finansowe jest rzetelnie zrobione i jasno przedstawia dane finansowe przedsiębiorstwa.

¹⁷ Saunders E.J.: *Audyt i kontrola wewnętrzna w przedsiębiorstwach*”, PIKW S.A., Educator, Częstochowa 2003, s. 46.

¹⁸ Herdan A., Stuss M.M., Krasodomska J.: *Audyt wewnętrzny jako narzędzie wspomagające efektywny nadzór korporacyjny w spółkach akcyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009, s. 59.

¹⁹ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych, ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów, ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o służbie cywilnej (DzU z 2001 r., nr 102, poz. 1116).

²⁰ Kiziukiewicz T. (red.): *Audyt wewnętrzny w jednostkach sektora finansów publicznych*, Difin, Warszawa 2007, s. 29.

4. Audyt finansowy a efektywne zarządzanie Zakładem Oczyszczania Miasta – opis przypadku

Zakładając, że audyt finansowy jest narzędziem do oceny efektywności działania przedsiębiorstwa, przyjmuje się, że jest on analizowany pod względem wskaźników efektywności. Wskaźniki efektywności są to wielkości liczbowe, które ukazują poziom efektywności badanego sprawozdania finansowego, które jest weryfikowane przez biegłych rewidentów podczas badania audytowego²¹. Są one wyrażone w formułach względnych, co znaczy, że rezultat jest przedstawiony albo procentowo, albo w postaci liczby dziesiętnej jako iloraz wyników i nakładów lub efektu bezwzględnego i wyniku bądź też nakładu²².

W normach wykonywania zawodu biegłego rewident nie ma stricte obligatoryjnego i ściśle określonego zakresu analizy sprawozdania finansowego. Jedynie w Biuletynie nr 57 Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, w załączniku do wskazówek sporządzania raportu z badania audytowego, można znaleźć przykładowy wykaz podstawowych wskaźników, które charakteryzują działalność przedsiębiorstwa i jego sytuację finansową²³. Do opisu sytuacji finansowej i oceny efektywności w tym przypadku najlepiej sprawdza się analiza wskaźnikowa, której w literaturze przedmiotu przypisuje się największe znaczenie.

Celem badania było wykazanie, że audyt finansowy może być wykorzystywany do podnoszenia efektywności zarządzania.

Tabela 1

Wskaźniki charakteryzujące działalność gospodarczą Zakładu Oczyszczania Miasta

Lp.	Wskaźnik	2009	2010	2011	2012
	Średnie zatrudnienie	33	35	40	46
	Aktywa czynne	1754,1	1801,8	1930,6	2457,3
	Kapitała pracujący (tys. zł)	888,8	906,1	954,6	1209,4
	Stopa zysku (%)	9,30	12,80	16,60	32,20
	Rentowność aktywów (%)	3,5	5,5	6	15,6
	Rentowność kapitałów własnych (%)	5,7	7,7	8,7	24,9
	Rentowność sprzedaży (%)	2,1	2,7	4,2	6,1
	Obciążenie aktywów długiem (%)	30,9	32,5	36,7	39,20
	Zadłużenie (%)	46,2	48,6	58,4	65,8
	Wskaźnik płynności III	2,12	2,13	2,15	2,18
	Wskaźnik płynności I	0,06	0,08	0,16	0,17
	Rotacja należności (dni)	24	23	20	19
	Rotacja zobowiązań (dni)	30	28	27	24

Zródło: Opracowanie własne na podstawie raportów z badania sprawozdania finansowego stanowiących uzupełnienie opinii o badanym sprawozdaniu, Zakład Oczyszczania Miasta, z lat 2009-2012.

²¹ Parkitna A.: Ocena efektywności działania przedsiębiorstwa w Polsce – audyt finansowy.

²² Biuletyn Rachunkowości i Finansów Nr 017/2007, z 2007 r.

²³ Biuletyn nr 57 KIBR, Warszawa 2003, s. 70-72.

Z racji, iż przedsiębiorstwo nie sporządza rachunku przepływów pieniężnych i podlega dobrowolnemu przeprowadzeniu audytu finansowego, przedstawiamy wybrane wskaźniki. Z uwagi na obszerność badania i jego szczegółowość oraz zachowanie tajemnicy danych gospodarczych do dalszej analizy wybrano elementy, które zachowują to założenie. Aktywa czynne mają swój wkład w tworzeniu dochodów przedsiębiorstwa, wskaźnik ten przybiera tendencję wzrostową. Różnica pomiędzy jego wartością w roku 2009 a 2012 wynosi 703,2 tys. zł. Podobnie jest w sytuacji wskaźnika kapitału pracującego, który w analizowanym okresie wzrósł o 320,6 tys. zł. Wskazane jest, aby wartość tego wskaźnika była jak najwyższa, ponieważ zapewnia on płynność finansową przedsiębiorstwu. Wskaźnik stopy zysku ma wyraźną tendencję rosnącą. W krótkim okresie pomiędzy rokiem 2009 a 2012 wzrósł aż o 22,9%. Świadczy to o tym, że przedsiębiorstwo umacnia swoją pozycję na rynku.

Wskaźniki rentowności utrzymują się na pokazanym poziomie, co świadczy o dobrej kondycji przedsiębiorstwa. Rentowność aktywów przybiera coraz wyższe wartości i świadczy o korzystnej sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, a co za tym idzie – o wzroście jego efektywności. W 2012 roku wskaźnik osiągnął wartość 15,6%. Rentowność kapitałów własnych udowadnia, że organizacja osiąga z roku na rok wyższą efektywność zaangażowanego kapitału własnego. W związku z tym badana organizacja ma zwiększone możliwości rozwoju. Wskaźnik rentowności sprzedaży ukazuje zwiększenie efektywności sprzedaży z 2,1% do 6,1%. Wskaźnik zadłużenia przyjmuje tendencję rosnącą z uwagi na zaciągnięty kredyt. Sytuacja ta została zaobserwowana w każdym z raportów w latach 2009-2012. Osiągany poziom zadłużenia i obciążenia aktywów długiem nie jest zjawiskiem ryzykownym i źle oddziaływającym na kondycję finansową przedsiębiorstwa, ponieważ nie obserwuje się wśród innych wskaźników niepokojących zdarzeń.

Przedstawione wskaźniki płynności świadczą, że utrzymuje się dobry poziom płynności. Przedsiębiorstwo nie ma problemów z pokryciem bieżących zobowiązań, szybkością spłaty zobowiązań oraz płynnością gotówkową. Płynność bieżąca utrzymuje się w analizowanym okresie na średnim poziomie 2,14, co oznacza, że aktywa obrotowe ponaddwukrotnie pokrywają zobowiązania bieżące. Płynność natychmiastowa wzrasta z roku na rok.

Rotacja zobowiązań wskazuje na to, że przedsiębiorstwo reguluje swoje zobowiązania handlowe średnio co 27 dni. Rotacja należności pokazuje, że kontrahenci średnio co 22 dni regulują swoje należności w stosunku do organizacji. Tendencja malejąca zarówno rotacji należności, jak i zobowiązań świadczy o zwiększaniu poziomu skuteczności oraz efektywności.

Według opinii przedsiębiorstwa przeprowadzone badanie miało pozytywny wpływ na ich punkt widzenia. Pomogło im zauważyć, że z roku na rok sytuacja Zakładu Oczyszczania Miasta poprawiała się, a podejmowane przez nich decyzje, a co za tym idzie – realizowane działania powodują wzrost efektywności. Prezes zarządu wyraził opinię, iż do tej pory nie analizował poprzednich wyników audytu finansowego. Dopiero dzięki wynikowi tego badania, którym jest zestawienie wskaźników finansowych, dostrzegł współzależność

pomiędzy nimi. Po analizie rezultatów powyższego badania udziałowcy przedsiębiorstwa zgodnie stwierdzili, że gdyby nie cykliczny charakter audytu finansowego, niemożliwe byłoby wskazanie wzrostu efektywności organizacji.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że jest to organizacja, która podlega dobrowolnemu badaniu sprawozdań finansowych. Dzięki temu można zauważyć, że zarząd pragnie sprawdzać swoje osiągnięte wyniki oraz pokazać udziałowcom, że przedsiębiorstwo jest zarządzane efektywnie, ma stabilną pozycję w sektorze, w którym prowadzi działalność, oraz ma możliwość prężnego rozwoju, a co za tym idzie – pozyskiwania nowych rynków świadczenia usług i powiększania korzyści majątkowych.

Zakończenie

Podsumowując, można stwierdzić, że wskazanie wpływu wykorzystania audytu finansowego w procesie efektywnego zarządzania jest tematem trudnym, podlegającym wnikliwej i czasochłonnej analizie. Literatura przedmiotu omawia szczegółowo zagadnienia związane z audytem finansowym oraz efektywnością zarządzania i powiązaniem efektywności z rachunkowością. Jednakże brak jest szczegółowych badań, które wskazywałyby na związek badania sprawozdań finansowych z procesem efektywnego zarządzania. Przeprowadzony opis przypadku może stanowić dowód na to, iż ukazuje istoty wniosków wysnuwanych na podstawie badania efektywności ze sprawozdań finansowych może podnosić efektywność zarządzania przedsiębiorstwem. Analiza wskaźników efektywności obliczonych na podstawie sprawozdań finansowych podlegających badaniu audytowemu nie tylko w przedsiębiorstwach, które z litery prawa mają taki obowiązek, jest przydatna kadrze zarządzającej. Jak wynika z przeprowadzonej egzemplifikacji zarządzający mogą przekonać się o rzeczywistej sytuacji swojego przedsiębiorstwa.

Praca ta w świetle tak złożonego problemu powinna być traktowana jako przyczynek do dalszej dyskusji.

Bibliografia

Książka autorska:

1. Adamewicz-Drwiłło H.G.: Mikroekonomia. Zachowania producenta w gospodarce rynkowej, Wyd. Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o.o., Gdańsk 2002.
2. Bartoszewicz A.: Praktyka funkcjonowania audytu wewnętrznego w Polsce, CeDeWu.pl Wyd. Fachowe, Warszawa 2011.
3. Bartoszewicz A.: Praktyka funkcjonowania audytu wewnętrznego w Polsce, CeDeWu.pl Wyd. Fachowe, Warszawa 2011.

4. Begg D., Fischer S., Dornbusch R.: *Ekonomia. Mikroekonomia*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003.
5. Czerwiński K.: *Audyt Wewnętrzny*, InfoAudit, Warszawa 2005.
6. Debreu G.: *The Coefficient of Resource Utilization*, *Econometrica*, Vol. 19, No. 3, 1951.
7. Herdan A., Stuss M.M., Krasomska A.J.: *Audyt wewnętrzny jako narzędzie wspomagające efektywny nadzór korporacyjny w spółkach akcyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009.
8. Kiziukiewicz T. (red.): *Audyt wewnętrzny w jednostkach sektora finansów publicznych*, Difin, Warszawa 2007.
9. Koopmans T.C.: *Activity Analysis of Production and Allocation*, John Wiley & Sons, New York 1951.
10. Modzlewski P.: *System zarządzania jakością a skuteczność i efektywność administracji samorządowej*, CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2011.
11. Saunders E.J.: *Audyt i kontrola wewnętrzna w przedsiębiorstwach*, PIKW S.A., Educator, Częstochowa 2003.
12. Stiglitz J.E.: *Ekonomia sektora publicznego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004.
13. Szymańska E.: *Efektywność przedsiębiorstw – definiowanie i pomiar*, *Roczniki Nauk Rolniczych*, seria G, t. 97, z. 2, 2010.
14. Zieleniewski J.: *Organizacji i zarządzanie*, PWN, Warszawa 1974.

Artykuł w książce polskiej:

15. Kisielewska M.: *Charakterystyka wybranych metod pomiaru efektywności bazujących na krzywych efektywności*, *Zeszyty Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu*, nr 4, 2005.
16. Polaczek R.: *Zeszyty naukowe Uniwersytetu szczecińskiego – finanse, rynki finansowe, ubezpieczenia*, nr 520. *Zarządzanie efektywnością gospodarowania jako kryterium oceny wyników małego i średniego przedsiębiorstwa*, nr 14, 2008.

Artykuł w czasopiśmie:

17. *Biuletyn nr 57 KIBR*, Warszawa 2003.
18. *Biuletyn Rachunkowości i Finansów Nr 017/2007*, z 2007 r.
19. *Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych, ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów, ustawy o działach administracji rządowej oraz ustawy o służbie cywilnej (DzU z 2001 r., nr 102, poz. 1116)*.
20. *Wielka Encyklopedia PWN*, tom 1, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.

Abstract

Audit is one of the most important elements of the company. It's special role audit has been developing a market economy, because this has increased the importance of information about the functioning of the company. By studying the effectiveness of based on financial statements, you can be seen: Is the organization or has a predisposition to continue its current operations. Not only in companies which the letter of the law have such an obligation. The starting point for considerations there are various shots of efficiency and specificity of auditing. This problem nowadays is gaining in importance. Therefore, needed theoretically and practically useful it becomes to evaluate the effectiveness as a significant tool for business analysis. Therefore, the aim of this work is to demonstrate the usefulness of a financial audit to improve the efficiency of enterprise management.